

REPORTAGE

Allemaal kleine stukjes levens in een jukebox

Even verstomde het geroezemoes in het Pluscafé van Vrijdag gisteren tot een breekbare stilte. Ouderen luisterden naar de herinneringenjukebox van Chantalla Pleiter.

LIEKE VAN DEN KROMMENACKER

Rudolf Brenninkmeijer (82) heeft de eer, als eerste een liedje te kiezen. Hij schuift door het Pluscafé van Vrijdag, waar op dinsdagmiddagen ouderen gezellig samen zijn, naar het grote muziekkapparaat in de hoek. Het oogt van vroeger en van nu tegelijk, met zijn gekleurde lichtjes en ouderwetse behuizing.

Daar gaat Brenninkmeijers wijsvinger naar een van de twintig witte knoppen: *Kindje Slaap* wil hij horen. Het is 'zijn' liedje, het kinderliedje waaraan hij een sterke herinnering heeft. Waarom dat zo is, horen de tientallen aanwezigen hem even later zelf vertellen. Door de boxen van de bijzondere platenspeelkast klinkt zijn breekbare stem, die vertelt over de zeer korte verhalen die hij schrijft. Over zijn kleindochter, haar dementerende opa en *Kindje Slaap*, dat een belangrijke rol speelt in een van de verhalen. Dan klinkt het liedje, gezongen door Brenninkmeijer zelf.

Het slaapliedje is een van de twintig nummers die kunstenaar en theatermaker Chantalla Pleiter heeft verzameld. En niet alleen dat. „De jukebox is eigenlijk een archief van liedjes en de herinneringen die deze muziek oproept. Het zijn allemaal kleine stukjes levens bij elkaar.”

Haar kunstinstallatie hoort bij het project *Grijs Gekleurd*, dat ouderen beweegt meer aan cultuur te doen.

Herinneringenjukebox van Chantalla Pleiter (achtergrond). FOTO DUNCAN WIJTING

Pleiter, die zich in haar kunst graag laat inspireren door echte verhalen, ging bij zichzelf te rade. Wat maakt ouderen uniek? En wat hebben zij gemeen? Het gedachte-experiment bracht haar terug bij de liedjes die haar moeder voor haar zong als kind. Nieuwsgierig naar welke muziek van betekenis is geweest voor anderen, zocht ze tien ouderen op, met wie ze uren praatte. De verhalen – stukjes daarvan – met bijbehorende liedjes leidden tot de 'afspeellijst'.

Een mooi, maar ook moeilijk proces. „De gesprekken waren emotioneel”, zegt Jaap Dijk (69). Samen met zijn vrouw Sita Dokter (64) deed hij aan het project mee. „Je realiseert je dat er veel dingen gebeurd zijn waar bepaalde muziek bij hoort”, zegt hij.

Dijk componeerde een speciaal nummer voor hun zoon Richard, nadat deze zichzelf op 22-jarige leeftijd van het leven benam.

Hij aarzelt kort om Richard nu aan te zetten voor publiek en werpt een blik op zijn vrouw. Ze knikt hem toe, waarna tere klanken het stil geworden café vullen. „We zijn er klaar voor om dit te doen”, zegt Dokter. „Misschien dat anderen ook iets aan het lied hebben.”

De komende weken is de jukebox te bezichtigen in Vrijdag aan de Sint Jansstraat. Chantalla Pleiter hoopt daarna 'op tournee' te gaan langs bibliotheken en verzorgingshuizen, om de herinneringen te delen en het archief uit te breiden.